

Aleksandar Petrović

KOLAŽ ZA DVOJE

ARARA

Otkad je Tamara odlučila da beogradsku košavu zameni bokokotorskom burom, retko se viđamo. Od telefona smo odustali kada je stigao prvi račun. Još ga nisam platio, ne znam ni kada će, možda ako mi se smiluje neka banka. Ili roditelji.

Tehnofob po uбеђenju, Tamara je sva čudesa savremenih komunikacija svela na pisma i razglednice ispisane starinskim penkalom. Svetlucanje ekrana je hipnotiše, kuckanje porukica smara. Uz sve to, prisenač paranoje i sklonost ka dramljenju kao načinu života idu u paketu sa činjenicom da je Tamara žena mog života.

Juče je doputovala nakratko. Operisaće sinuse kojima ni more ne pomaže. Biće na otvaranju svoje magistarske izložbe i odmah potom beži nazad u novostvoreno primorsko gnezdo koje polako, ženski, ušuškava.

Poznajemo se dobro, možda i suviše. Dovoljno je da kaže: "Nalazimo se u dva, na starom mestu. Ljubim te!" Odmah primećujem promenu. Eteričnu, istančanu. Sviđa mi se boja njenog glasa.

Uvek dođem ranije, iako znam da će sigurno kasniti. Zurim u izlog prodavnice bezobrazno skupih cipela i kožne galerije. Nekada je tu bio kafić "Arara" u kojem smo se upoznali. Slučajno sam ga otkrio. Hteo sam da popijem kafu pre nego što odem na razgovor za posao. Sako me je stezao, košulja se gužvala, a izdajničke mrlje ispod pazuha se povećavale.

Zatamnjeno staklo sa slikom ogromnog papagaja više je ličilo na ulaz u dragstor-kockarnicu u kojoj je probijanje sunčevih zraka predstavljalo opasnost jer je podsećalo omamljene goste da je napolju dan. Pokolebali su me načičkani stolovi na uskom trotoaru Molerove. Vračarska zbudžena verzija baštete kafića. Bili su preblizu kolovoza, a auspisi automobila na izvol'te, pa sam odlučio da uđem unutra.

Veći deo prednje prostorije, nalik malom utvrđenju, zauzimao je drveni šank. Iza njega, kroz kratki hodnik nazirao se zadnji deo kafića. Tamo su neki klinci, verovatno iz obližnje gimnazije, igrali karte, drndali mobilne telefone i cerekali se. Tiho bruanje retko čišćenog filtra uređaja za rashlađivanje mešao se sa moćnim bas-gitarama EKV-e. Moja omiljena pesma "Ljubav", pretposlednji stih *Boli nas ljubav,*

voli nas ljubav. Nadahnut, morao sam da otpevam kraj. Više je zvučalo kao cijukanje, ali nekako sam uspeo da pratim Milana. *Lju-bav, ljuubaav, ljubav.*

Iznenada, iza šanka je izronila Tamara. Dopola sakrivena, podsetila me je na one biste sa Kališa. Ma, sutra malo. Bila je mnogo bolje izvajana i gledala je pravo u mene. Namontirao sam kulerski izraz lica koji je trebalo da znači „to sam htio da uradim“ i seo na barsku stolicu.

„Hladni nes“, poručio sam prvo što mi je palo napamet, mada do sada niko nije uspeo da je napravi po mom ukusu.

„Hoćeš da ti smućkam specijalitet kuće? Nesica sa šlagom, lešnikom, čokoladom i mrvljenim ledom.“ Blago je povila vrat, kosa joj je dodirnula rame, a mene su podišli žmarci. Trepnula je tri puta zaredom. Muškarci su stvarno glupi, uvek padaju na iste fore. A žene ne menjaju dobitnu kombinaciju. Mislim, verovatno je provalila da imam ruke kao ti-reks pa nije mogla da iskoristi pristup: „Imaš tako velike i snažne šake.“

Utišala je muziku i počela da muti kafu. Usredsređeno je u veliku čašu dodavala sastojke. Povremeno bi zabacivala pramen kose iza uha. Ljupkošću kojom je zračila izvodeći tu jednostavnu radnju potisnula je sa prvog mesta liste najzanosnijih stvarno-nestvarnih žena kraljicu Galadriel u izvođenju Kejt Blanšet. Tada sam se zaljubio. Ne zbog uha, nemam taj fetiš, mada je ono bilo maleno i savršeno, poput ljuštture morskog puža.

„Izvoli“, rekla je stavljajući slamčicu u čašu.

Kašičicom sam uzeo malo šлага sa vrha, a zatim srknuo kafu.

„Mmm, sjajno. Svaka čast“, trudio sam se da ispeglam podrhtavanje glasa. Još nisam bio siguran da li me je uopšte uzela u obzir ili sam već svrstan u grupu smarača koje mora da podnosi u radno vreme.

„Da nije malo vruće za martinke?“ iznenadila me je pitanjem. Znači, snimila ih je u tri mikrosekunde koliko mi je trebalo da dođem do šanka. Čoveče, ima nade.

„Idem na razgovor za posao, pa... Ulivaju mi sigurnost“, lupnuo sam, ali me nije bilo briga.

Pogledali smo se, prepoznali i stopili jedno u drugo.

Na kraju, nisam ni otišao na intervju. Ostao sam s njom do kraja smene.

Klasična ljubavna priča. Mnogo strasti na početku, gubljenje sebe, dvojina, idealizacija. Počeli smo da živimo zajedno. Nismo mnogo smetali jedno drugom. Ipak, nezadovoljstvo je neprimetno raslo. Bez bilo kakvog pristojnog zaposlenja na vidiku, tulio sam kao Kalimero nad lošim odlukama i nepravednim svetom. Tamara je i dalje radila u kafiću. Neko je morao da prehrani našu malu porodicu u začetku. Boje su se sušile, četkice otvrđnule. Jedino što ju je još vezivalo za slikanje bile su skice gostiju koji su svakodnevno zauzimali uobičajena mesta za šankom. Na nemušta udvaranja radnika sa obližnjeg gradilišta i tužne priče lokalnih pijanaca nadovezivalo se moje zvocanje. "Lakše je naći posao ako si žensko. Uvek možeš da namigneš, završi zadnjicom i gotovo."

Potpuno iscrpljena, ne mogavši čak ni da se svađa, odgovarala bi mi: "Što ne završiš i ti dupetom, pa vidi šta će da bude..."

Čudi me da je i onoliko izdržala sa mnom. Poslednja svađa počela je raspravom oko čitanja njenog dnevnika. Iako sam priznao da sam to uradio iz ljubomore, znao sam da je gotovo.

Što je najgore, svestan sam da me i dalje voli. Nikada, kao ni ja, nije ni prestajala. U šta li se onda pretvorio početni zanos? U majčinsku, sestrinsku ljubav? Nemoguće, seks nam je bio sjajan. Meni možda i više pošto je bila prva žena do koje mi je u poznim dvadesetim bilo zaista stalo i pored koje sam doživeo kosmički, a ne falični orgazam. Otvorio sam joj se, a ona je otišla.

Taj hod bih prepoznao na kilometar. Naravno, i crnu beretku koju je kupila u Parizu. Osmehuje mi se dok ide ka meni Molerovom, vukući pod miškom velike kartonske korice sa radovima. Smirujem dah. Hitam joj u susret.

"Ćao!" Na obrazu, poput žileta, osećam njene usne. Znam da sledi bezukusan, kratak poljubac u usta, kao iz američkih serija, ali trpim. Svaki put se nadam da će se produžiti. Biti kao nekad. I bolji.

"Super izgledaš!"

Upadamo na ničiju zemlju koju Tamara zove zebrice. Za one koji ne znaju, zebrice su sporedne teme za razgovor koje skreću pažnju sa glavne o kojoj je neprijatno, nemoguće ili teško govoriti.

”Hvala, i ti isto. Joga ti baš prija.”

”A je l’ su ti to slike za izložbu?”

”Aha! Zezaju me u galeriji, traže neki poseban ram, valjda imaju dil sa tipom koji im to radi, pa sad moram i do njega da svratim. Dok sve završim pući ću i novčano i živčano.”

”Ma, daj, reci, kako mogu da ti pomognem?”

”Pravi mi društvo, imam svašta da ti pričam.”

Tamara i ja pokušavamo da dokažemo neodrživu teoriju da muškarac i žena mogu da budu prijatelji, i to kao još teža podgrupa, bivši ljubavnici. Izuzmem li neprekidnu napetost, koja nije samo seksualna, do sada nam je fino išlo. Mudro je izbegavala da ostanemo sami u zatvorenom prostoru. Kapiram da se više plaši sopstvene reakcije. Ponovnog proklizavanja u spiralu strasti, ljubavi i razaranja, koja je zamalo nije dokusurila.

”Je l’ si videla za Demijena Hersta, prodao je onu ogavnu lobanju sa dijamantima za sedamdeset četiri miliona dolara. A koliko će tek da mazne za ajkulu u formalinu, zlatno tele i leptire u smoli?”

”E, nemoj molim te da počinješ, odmah mi poraste pritisak. Muka mi je više od instalacija, ventilacija, asocijacija i insinuacija koje netalentovani nazoviumetnici pokušavaju da profuraju kao nadahnuto delo. A tek performansi i koncept na pet strana da bi objasnili šta su hteli da kažu. Sve su to foliranti kroz koje mecene peru pare. Zato sam se vratila crtežu i cveću. Edenski vrt, čistota...”

”Da, super su. Bar ono malo što sam video. Oduševićeš ih!”

”Sladak si i tako nekritičan!”

Šetamo se besciljno gradom, podsvesno birajući ulice kojima smo obično išli. Kao i uvek, završavamo na Kališu. Stojimo iznad Donjeg grada. Zalazak sunca, ušće, Pobednik. Iznenada, njene reči kao da probijaju zvučni zid.

”Verila sam se, hoćeš li da mi budeš kum?”

U trenucima kada ne mogu da mislim, pustim muziku u glavi. Ovoga puta, Milanov melanholični glas i "Anestezijaaaaaa!"
Jedna po jedna, pale se svetiljke na banderama.

FRESKA

„Neću više da se zaljubljujem!“ očajnički pokušavam da postavim branu nezaustavlјivoj bujici reči. Žana slamčicom kruži po dnu čaše, usisavajući gromuljice sveže iscedeđenog soka od pomorandže. Dok uzima predah pre sledećeg izliva ženskih mudrosti, koje sam sopstvenom glupošću primoran da slušam, oblizuje usne rumene poput semafora. Ovo je poslednji put da sam nekome rekao da nemam devojku.

„Ma, šta lupaš, ne možeš to tek tako da odlučiš. Eto, i ja sam bila u bedaku, zamalo da postanem dvadesetšestogodišnja usedelica. Ljudi već počeli da misle kako sam neki baksuz, kad sretoh svog Gorančeta. Moraš da ga upoznaš. Na prvi sastanak odveo me u Hajat. Tamo ima otvoren račun. Pustili nas preko reda, iako je bio u patikama. Onim stajliš, srebrnim. Samo da znaš što je nežan. Kaže mi: 'Žaki evo ti pare, idi kod frizera, kozmetičara, sredi se, hoću da mi budeš lepa večeras.' Sirotan, puno radi, stalno ga zovu neki klijenti, nema radno vreme...“

Ume li ova da se zaustavi? Ma, jok, ni ne hvata vazduh. Pogledom pikiram u razdeljak njenih drskih grudi. Ako se dovoljno usredsredim, možda ću i uspeti da napravim zaštitnu opnu. Reči dobiju kao dosadna kiša napolju, ali na sreću, ritam im postaje podnošljiv, gotovo uspavljujući. Između epa o Goranu i elegije o izrabljivanju na poslu, uspevam da uhvatim poneku svoju misao.

Žana bi se verovatno sablaznila kada bih joj rekao da zaista ne razumem o čemu govori. Posao sam našao preko omladinske da bih otplatio dugove. Ako mi se baš posreći i ostane mi kinta, narednih mesec-dva moći ću da lenčarim do sledeće šljake. Može i neko fizikalisanje, ako posle mogu da budem na miru sam sa sobom. Tu prestaju sve moje težnje.

Gorančeta sad i pored natčovečanskog napora ne mogu da izbacim iz glave.

Njegove patike postale su moj ružičasti slon.

Krajičkom oka primećujem konobara kako uslužno skakuće oko novopridošlih gostiju. Zalizani su i markirani. Iskusno ga propituju o ponudi pića. Naručuju viski.

„I, majke ti, brate, nemoj da trpaš led. Najviše mrzim razvodnjenog Džonija“, dobacuje sjajnije zalizani mladić, skidajući naočare za sunce.

Dopada mi se ovaj kafić-restoran-društveni klub „Freska“. Tapacirana sedišta, sicilijanska atmosfera, italijanska hrana. Veliki plazma-ekran sa celodnevnim sportskim kanalom za praćenje rezultata fudbalskih utakmica između dva zalogaja.

Žana je pored Gorančeta otkrila svoju životnu misiju. Želela je da oko nje svi budu zaljubljeni kao njih dvoje.

„Provodadžika jeste pomalo staromodno zanimanje, ali više nego potrebno u ovim smutnim vremenima. Znaš šta? Imam jednu drugaricu za tebe. Sigurno će ti se dopasti, liči na mene!“ Vragolasto mi se smeška, iščekujući reakciju.

Majko moja! Ova će me potpuno uništiti, mislim, a kažem: „Ne volim te nameštaljke, to mi je za luzere!“ Kako da joj objasnim da me to više ne zanima! Da sam propustio priliku, ali bukvalno, kroz prste, glavu, srce, i da se Tamara udaje za drugog. A moglo je da bude potpuno drugačije.

Jebote, da li ću ikada moći da nađem devojku koja će me poljubiti nasred Trga Republike, tako da svet oko mene izgubi obrise, samo zato što sam rekao da nemam pojma šta je to „Egzit“. I to u vreme njegovog udarnog reklamiranja. „Mali moj blenta. Potpuno si neodoljiv“, rekla je tada i ponovo me poljubila. Ljudi su nas čudno gledali. Neki su i zastali. Valjda su mislili da se nešto snima ili je skrivena kamera. Moram da priznam, jeste to bio neobičan prizor za grad okovan sivilom. Kao da smo snimali završnu scenu romantične komedije. Nedostajali su nam duga, violine i odjavna špica.

Mislim stvarno, koja bi se riba usudila da me za rođendan vodi na rafting, iako zna da me u prirodi od preglasne tišine i nedostatka izvora za skretanje pažnje hvata neizdrž. Da neće možda ta nova da se smara i uči kako da me unormali? Ili da se

smrzava čekajući me na autobuskoj stanici u nekoj vukojebini dok sam na jednom od mnogobrojnih bezuspešnih razgovora za posao?

Ma, nema šanse. A i da postoji, ne želim da je upoznam. To bi bilo skrnavljenje svega onog što osećam prema Tamari. Život se normalno ubrzava, menjaju se okolnosti, ljudi, vremenske prilike, ali površina mog unutarnjeg jezera mora da ostane mirna, da bi, kad god to ona poželi, mogla da se ogleda u njemu. Pa čak i kad sam besan što nemam snage ili petlje da nešto preduzmem.

Ali šta bih i mogao? Da je otmem pred oltarom? Sve ovo već dovoljno podseća na bljutavu sapunicu. Samo one barem imaju srećan kraj. I ovaj će biti srećan. Jedini problem jeste to što neće za mene.

„Imam ovde njenu sliku“, veselo crvkuće moja noćna mora dok pretura po tašni.

Devojka na fotografiji je, naravno plava, plavih očiju, ko zna koji po redu Pamelin klon ili klonica, ako je tako ispravnije.

„Sviđa ti se?“

„Ahm, slatka je!“ Gnušam se samog sebe. Reći za nekog da je sladak, po meni, najgora je uvreda. Utisak koji je neko „sladak“ ostavlja na vas uopšte nije takav. Nit' smrdi nit' miriše, kao makrobiotika. Ipak, mrzi me da razmišljam. Bezvoljno ponavljam.

„Baš je slatka.“

„Evo ti njen broj, pa možeš još danas da je nazoveš,“ objašnjava moja izblajhana koleginica koja mi, u svojoj pasivno-agresivnoj upornosti, sve više postaje simpatična. Jednom rukom vadi papirić iz novčanika, a drugom drži mobilni telefon. Približava mi ga licu zumirajući levi profil.

„Odma' ћu da joj pošaljem MMS.“ Začuo se mehanički cvrkut. Poruka je isporučena. „Bolje da požurimo, pauza se završila pre jedanaest minuta, ubiće nas šef.“

„Idi ti, moram do pošte da pošaljem pisma.“

Naravno, nema nikakvih pisama, ali to je dobar izgovor da još malo procunjam pre nego što se vratim u zadimljeno leglo očaja koje ostali zaposleni nazivaju agencija za konsalting. Ne mogu više da se pretvaram. I ovo me je dovoljno iscrplo.

Izgledam smešno kada se trudim da budem ono što nisam. Optimista, veseljak, pozitiva gotiva, nazovite to kako hoćete.

Ne trebaju mi ljudi, radije biram samoću. Sa trideset tri, malo ili mnogo, svakog čitam kao knjigu. Jeste, prepotentan sam do bola, ali svejedno, znam celu priču unapred. Sve su slične. Mislim, priče, ali i žene. Postoji tri različita tipa sa blagim varijacijama. Pripadnice iste skupine čak su i fizički slične. Duh, uverenja i želje oblikuju ih koliko god se trudile da budu drugačije. I onda su mi smešne. I dosadne. Osim Tamare...

Zato u poslednje vreme biram mlađe. Loži me taj fazon Pigmalion. Mlada krv, mlade misli, mlado telo. Znam da je to puka gimnastika. Bedna, ali barem nekakva uteha. Ipak, nisam ni ja mufljuz. Zauzvrat prenosim mudrost jednog čudaka koja im može biti višestruko korisna. Barem će moći da, kad sledeći put nalete na nekog sličnog meni, prepoznaju otrovni materijal i pobegnu glavom bez obzira u naručje onog za koga će se na kraju i udati.

Dok nalet košave najavljuje višednevno gostovanje u prestonici, vadim cedulju iz džepa i okrećem broj.